

Proiect finanțat de Departamentul pentru Români de Pretutindeni

DEPARTAMENTUL PENTRU
ROMÂNII DE PRETUTINDENI

**Fake Check
Diaspora**

CUM FUNCȚIONEAZĂ ALGORITMIILE TIKTOK ȘI FACEBOOK

Ghid practic pentru înțelegerea modului în care ajung știrile la tine

Această broșură a fost tipărită cu sprijinul Departamentului pentru Români de Pretutindeni

<https://dprp.gov.ro/web/>

Conținutul acestei broșuri etc nu reprezintă poziția oficială a
Departamentului pentru Români de Pretutindeni

Ghid practic pentru înțelegerea modului în care ajung știrile la tine

Nicio știre nu ajunge întâmplător în fața ta. Platformele digitale decid, prin algoritmi, ce vezi, cât vezi și în ce ordine. Aceste mecanisme nu sunt secrete, dar sunt suficient de complexe încât să influențeze subtil modul în care percepem realitatea.

Raportul **FakeCheck Diaspora 2025**, realizat de MKOR Research, arată că **85% dintre românii din diaspora se informează zilnic prin Facebook și TikTok**, iar jumătate dintre ei recunosc că „văd mai ales știri care se potrivesc cu ceea ce cred deja”. Aceasta este esența algoritmului: personalizarea.

A înțelege cum funcționează aceste sisteme este primul pas pentru a te proteja de dezinformare și manipulare digitală.

1. Algoritmul te cunoaște mai bine decât crezi

Atât Facebook, cât și TikTok analizează fiecare interacțiune — ce urmărești, ce comentezi, cât timp te uiți la un clip, ce distribui sau la ce reacționezi.

- Pe baza acestor date, platformele construiesc un **profil de interese**.
- Apoi, îți arată tot mai mult conținut care confirmă acele interese, evitând subiectele care te-ar putea face să părăsești aplicația.
- Scopul nu este adevărul, ci **timpul petrecut în aplicație**.

De aceea, dacă reacționezi la știri alarmiste, emoționale sau conspiraționiste, algoritmul presupune că îți plac — și îți oferă mai multe asemenea postări. Astfel se creează **bula de filtrare**: vezi doar ce seamănă cu tine și ajungi să crezi că „toată lumea gândește la fel”.

2. TikTok: emoția bate informația

Pe TikTok, algoritmul este bazat aproape exclusiv pe comportament, nu pe prieteni sau conexiuni.

- Clipurile sunt evaluate după cât timp te uiți la ele, dacă le revedeți, le dai like sau le trimiți mai departe.
- Dacă reacționezi la conținuturi dramatice, algoritmul îți va livra mai multe materiale din aceeași categorie.
- Chiar și clipurile false sau manipulate pot deveni virale dacă provoacă emoție.

TikTok nu îți arată ceea ce este important, ci ceea ce **te ține atent**.

Din acest motiv, informațiile exagerate, conspirațiile și clipurile politice cu ton emoțional se răspândesc mai repede decât cele neutre.

Recomandare:

Dacă vrei să „educi” algoritmul, caută și urmărește activ conținuturi de încredere – pagini de fact-checking, jurnaliști, instituții publice sau ONG-uri. În câteva zile, fluxul tău de conținut se poate echilibra vizibil.

3. Facebook: prietenii sunt și filtru, și sursă

Algoritmul Facebook funcționează diferit: pune accent pe conexiunile sociale.

- Postările prietenilor, grupurilor și paginilor la care reacționezi frecvent vor apărea primele în flux.
- Postările care generează multe reacții rapide (like, comentarii, distribuirii) sunt considerate „relevante” și sunt promovate.
- Conținutul neutru, explicativ, are de obicei mai puțină vizibilitate, pentru că nu produce emoție instantanee.

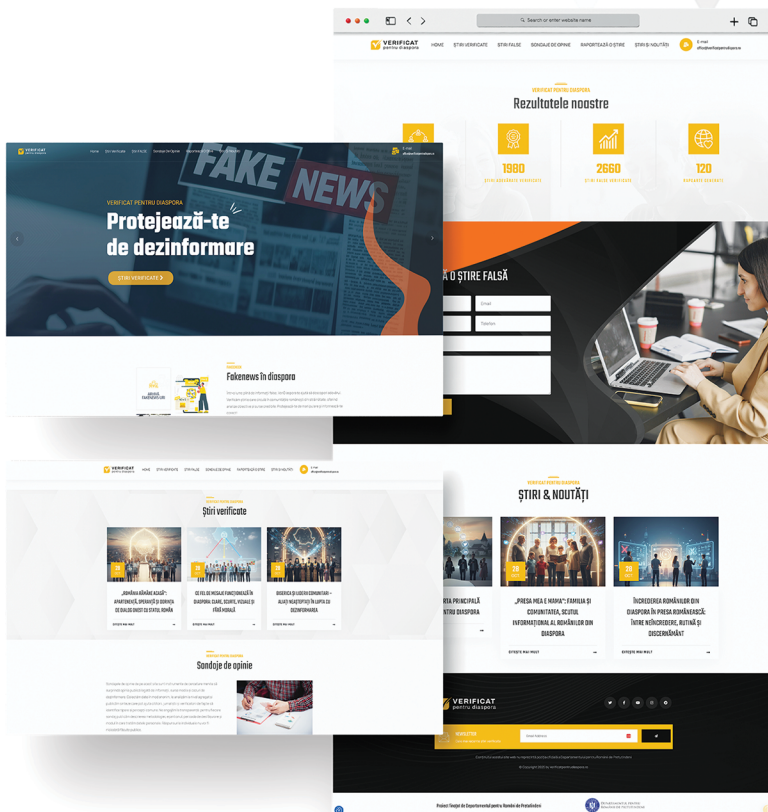
Astfel, Facebook creează un **cerc de confirmare**: vezi mai mult din ceea ce tu și prietenii tăi susțineți deja. În timp, acest mecanism amplifică polarizarea și reduce expunerea la opinii diverse.

4. Cum poți controla algoritmul

Nu poți dezactiva algoritmul, dar poți influența modul în care funcționează pentru tine.

- Urmărește activ pagini de presă verificate și organizații independente de fact-checking.
- Caută subiecte care contrazic opiniile tale, pentru a „echilibra” recomandările.
- Evită să distribui știri fără verificare – fiecare distribuire întărește semnalul că acel tip de conținut este „dorit”.
- Șterge sau raportează conținuturile false: platformele folosesc aceste acțiuni pentru a ajusta fluxul de știri.

MKOR subliniază că doar **1 din 5 români din diaspora** știe cum funcționează algoritmi, deși aproape toți îi folosesc zilnic. Lipsa acestei conștientizări explică de ce dezinformarea se propagă rapid, chiar și în comunități educate.

CONCLUZIE

Algoritmii nu gândesc, dar ne învață cum să gândim fără să ne dăm seama.

Nu aleg ei pentru noi, ci amplifică ceea ce alegem să vedem.

Într-o lume în care platformele decid ce este vizibil și ce nu, **controlul real aparține utilizatorului informat**. Înțelegerea mecanismului este prima formă de libertate digitală.

Pentru resurse și instrumente de verificare a informațiilor, accesează:

<https://verificatpentrudiaspora.ro/>